

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Magistris, Et Ne Aliquid exigatur pro licentia docendi. Titvlvs V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

CAP. XLV.

Qua ordinatus aliquis sub promissione de non petendo ab ipso...

Idem. Quis ordinaverit a. seu ad ordinem presentave...

CAP. XLVI.

Idem duo dicta: secundum ibi, & ad resignationes. Et propter...

Mandato nostro recepto, ut cum Monachis, qui...

NE PRAELATI VICES SVAS, VEL ecclesias sub annuo censu con-

TITVLVS IV.

CAP. I.

Quis licet ponatur, ut Episcopalem vel spirituales iurisdictio-

Alexander in Concilio Lateran. d. Præterea quoniam quidam in quibusdam partibus...

CAP. II.

Idem in Concilio Lateran.

Quoniam in quibusdam partibus Decani & quidam...

Idem. Tit. Treverrenatum in ca. statutus. & ca. ordinationes...

sua patitur dissimulatione perverti districtione canonica...

CAP. III.

Regimen ecclesie sub annuo censu committi non debet. Idem. Quoniam & enormis quorundam consuetudo in quibus...

CAP. IV.

Verelam b Magistri Guili. recepit, quod cum ecclesiam de o Cephalai, a G. persona ejusdem ad...

DE MAGISTRIS, ET NE ALIQVID exigatur pro licentia docendi.

TITVLVS V.

CAP. I.

Ecclesia cathedralis providere debet Magistro de beneficio, qui...

Ex Concilio Lateranen.

Quoniam ecclesia Dei, sicut pia mater providere tenetur, ne pauperibus, qui parentum opibus...

CAP. II.

Pro licentia docendi nihil exigi debet, vel promitti, & exactio...

Prohibeas & ne in parocia tua pro licentia docendi exigatur aliquid, aut etiam promittatur. Si quid...

a Cap. 2. & 3. eod. tit. in 1. comp. b Ca. 4. eod. tit. in 1. comp. c Cephalai. d conventi. e vid. quos citabo in cap. sequenti. f al. quos docent. g fructus. h Vincon. i Ca. 2. eod. tit. in 1. comp.

vero potest solutum fuerit vel promissum, remitti promissum facias, & restitui appeli. cessante solum, sciens quod scriptum est: Gratiis accepistis, gratis date. Sanè si quis distulerit Magistros in locis congruis instituire, tibi liceat app. postposita, libi aliorum instructioni proficere viros providos, honestos, & discretos.

CAP. II.

Tro licentia docendi pecunia exigi non debet, etiam si hoc habeat consuetudo.

Idem.

Qvanto Galliena a ecclesia: [i & infra.] Dignos esse animadversione censemus, qui nomen Magistri scholarium, & dignitatem assumunt, & sine certo precio ecclesiasticis viris docendi alios licentiam non impendunt. Cum autem hæc prava consuetudo à cupiditate radice processerit, & decorem admodum ecclesiasticæ honestatis confundat: mandamus, quatenus (consuetudine ipsa de vestris ecclesiis extirpata) sub anathematis interminatione hoc inhibere curetis, districte præcipientes, ut quicumque viri idonei & literati voluerint regere studia literarum, sine molestia & exactione qualibet scholas regere permittantur. Si qui vero huiusmodi prohibitionis vel præcepti extiterint transgressores, eos officii, & dignitatis privetis.

[i Majorum personarum scientia & honestate præfulget, eo casibus mittitur cavere que confundere ecclesiasticam videatur honestatem, tanto vehementiori.]

CAP. IV.

In qualibet cathedrali ecclesia, vel alia in facultatibus sufficienti, debet à prelate vel capitulo unus Magister eligi, cuius reditus unus præbenda debent assignari: in Metropolitana vero ecclesia etiam eligi debet Theologus: & si ad Grammaticam & Theologum non sufficiat, provideat ipsi Theologus ex reditibus sue ecclesiæ, & Grammatico faciat provideri in aliqua ecclesiâ suæ civitatis vel diocesis.

Innocentius III. in Concilio generali b.

Quia nonnullis propter inopiam & legendi studium & opportunitas proficiendi subtrahitur, in Lateranen. Concilio pia fuit constitutio e provifum, ut per unamquamque cathedralem ecclesiam Magistro, qui eisdem ecclesiæ clericos aliosque scholares pauperes gratis institueret, aliquid competens beneficium præberetur, quo & docentis relevaretur necessitas, & via pateret dicentibus ad doctrinam. Verum quoniam in multis ecclesiis id minime observatur: nos prædictum roborantes statum adjicimus, ut non solum in qualibet cathedrali ecclesia, sed etiam in aliis, quarum sufficere poterunt facultates, constituatur Magister idoneus, à prelate cum capitulo, seu majori & saniori parte capituli eligendus, qui clericos ecclesiarum ipsarum gratis in grammatica & facultate, & alios instruat juxta posse. Sanè Metropolitani ecclesia Theologum nihilominus habeat, qui sacerdotes & alios in sacra pagina doceat, & in his præsertim informet, quæ ad curam animarum spectare noscuntur. Assignetur autem cuilibet Magistro rum à capitulo unus præbenda provenus, & pro Theologo à Metropolitano tantundem, non quod propter hoc efficiatur canonicus, sed tamdiu reditus ipsos percipiat, quamdiu persistit in docendo. Quod si forte de duobus & ecclesia Metropolis gravetur, Theologo juxta modum prædictum ipsa provideat, Grammatico vero in alia ecclesia suæ civitatis, sive diocesis, quæ sufficere valeat, sciat provideri.

CAP. V.

Prelate & capitula ad studia Theologiae scholares discipulos transmittere tenentur, qui in absentia reditus præbendarum suarum & beneficiorum per quinquennium integraliter percipiunt: & si pro-

a Cap. 3. eod. tit. in 1. compul. b Scil. Later. ca. 11. & Cap. 1. eod. tit. in 4. compul. c institutio. d Grammatica. e al. de duobus Magistru.

prii reditus ad sustentationem studii sui non sufficere, debentur cum capitulo sui provideri, magister vero dicitur. dicitur. e. g. præcipiunt fructus beneficiorum suorum.

Honorius III.

Super specula a, &c. [i & infra.] Volentes mandamus, ut statum in concilio generali à Magistro Theologis per singulas Metropoles observari, violabiliter observetur. Statuentes, ut quia licet propter raritatem Magistrorum se possent in locis excultare, ab ecclesiis præstantibus & capitulis Theologice h professionis studium aliqui docentes detentur: qui cum docti fuerint, in Dei ecclesia vel alio fulgeant firmamenti c. ex quibus præbenda pia possit haberi doctorum, qui velut stellarum in præsertim as aternitates mansuri ad iustitiam velaz plurimum rudire: quibus si proprii provenus ecclesiasticis sufficiant, prædicti necessaria subministrare. Per nos vero in Theologica facultate, dum in scholis docentur & studentes in ipsa, integrè per annos quinque, penitus de licentia sedis Apost. provenus præbendarum beneficiorum suorum non obstantè aliqua communi consuetudine vel statuto, cum denario fraudari non audeant, in vinea Domini operantes.

[i Cum itaq, de singulis provinciis postea in scriptis pro Rege Affrico, qui beatitudo dicitur, per milia annorum & adduci ad artem & manus civitatis per manus, quoniam multobrem accipere necessarium videlicet fuerunt.

DE IUDÆIS, SARRACENIS & eorum servis.

TITVLVS VI.

CAP. I.

Si servus à Iudæo emptus causa matrimonii ipsi sit, ipsi desiderat Christianus pro xii. solidis redimatur.

Et Concilio Marten.

Presenti concilio sancimus, ut nullum Christianum mancipium Iudæo seruiat, sed datus in solida, pro quolibet bono mancipio ipsam quantam Christianorum, seu ad ingenuitatem, seu ad servitium tantam habeat redimendi: & si Christianus tibi habuerat, & non permittitur, idem fiat: Quædam est qui Christus redemit, blasphemam Christi servitium oculis detinere.

CAP. II.

Iudæus Christianum in servitium habere non potest, nisi ipse unum verò potest.

Gregorius Episcopo & Leon.

Multorum ad nos: [i & infra.] Multitudine ceat Christianum mancipium in suo ditione retinere: sed si qui apud eos inveniuntur, libertatem accipere. Hi vero, qui in possessionibus eorum sunt, legum distinctione sint liberi: tamen quia libertatis eorum diutius ad hærent, utpote quæ conditiones debent, ad colenda rura remaneant, consuetudines prædictis viris præbent. Cunctis enim, quæ in colonis vel originariis iura præcipiunt, peragere: nihil eis extra hoc oneris indicatur. Quod à quibus Iudæorum h aliquem de his, vel ad alium mancipium, vel ad aliud obsequium retinere voluerit, ipsi impuret, qui jus coloniarum, & jus Domini ipsorum veritate damnavit.

[i Relatione provenit, à Iudæo in Latini servitium imparet.

a Pari tuisu capite sup. tit. in cler. vel Monac. b Theop. c Vid. aurb. habita. C. ne sitis pro pare. d Marten. & d. indist. r. epist. 21. f C3. eod. tit. in comp. g conditiones & conditiones. h al. verum.